

Distribuované algoritmy

<small>Z ČWUT</small>

Obsah

- 1 Asymetrické a symetrické algoritmy, metody interakce procesů
- 2 Kauzalita v distribuovaném systému, logický čas (Lamportovy hodiny)
  - 2.1 Lamportovy hodiny (skalární logický čas)
  - 2.2 Vektorový logický čas
- 3 Algoritmy výlučného přístupu a výběru
  - 3.1 Algoritmy výlučného přístupu
    - 3.1.1 distribuovaný semafor (Lamport)
    - 3.1.2 Ricart - Agarwala
    - 3.1.3 Carvalho - Roucairol
    - 3.1.4 Ricart - Agarwala (Token Passing)
    - 3.1.5 Logický kruh - cyklické předávání pověření
    - 3.1.6 Klient / server s distribuovaným výběrem serveru
  - 3.2 Algoritmy výběru
- 4 Zablokování při sdílení a komunikaci, detekce a prevence
  - 4.1 Sdílení
    - 4.1.1 Lometovy algoritmy - předcházení
    - 4.1.2 Detekce a zotavení
  - 4.2 Komunikace
    - 4.2.1 Chandy - Misra - Hass
- 5 Detekce ukončení výpočtu
  - 5.1 Dijkstra-Scholten
  - 5.2 Dijkstra - Feijen - Van Gasteren
  - 5.3 Misra
  - 5.4 Tento článek potřebuje editovat

Asymetrické a symetrické algoritmy, metody interakce procesů

- asymetrické
  - procesy spolu pouze komunikují
  - spolupráce se omezuje na předávání výsledků
- symetrické - všechny prvky programu jsou stejné
  - procesy jsou si podobné, výsledek je produktem spolupráce
  - symetrický multiprocessing
  - difuzní algoritmy (hard-beat)
    - periodický charakter: proces dostane vstup od sousedů, vypočte a pošle výsledek sousedům
    - např. Floyd - Fulkerson
  - typy symetrie
    - strict - stejné chování i kód
    - text - stejný kód

- slabá - procesy mají delší čas odlišné chování (token - pasing)
- interakce procesů
  - systém Helios - jednoduché mapování programů na procesy: programy si vyměňují data přes standardní vstup a výstup
  - broadcast
  - RPC
  - sdílená paměť
    - central server
    - migration - po požadavku stanice na proměnnou tato putuje na stanici (migruje)
    - read-replication - hodnotu si každá stanice po prvním přečtení čte i modifikuje u sebe (cache), při změně hodnoty invalidace
    - full replication - kopii má každá stanice, modifikace se distribuuje všude

Kauzalita v distribuovaném systému, logický čas (Lamportovy hodiny)

- zprávy mohou chodit v různém pořadí
- kauzální uspořádání - je vidět, jak mohly události proběhnout - řídí se vztahem mezi nimi
  - úplné - navíc všechna pozorování stejná - s přenášenými informacemi se přenáší inf. o kauzálních vazbách - logický čas
  - je zavedena relace a předchází b , značíme $a \rightarrow b$:
    - a a b jsou události stejného procesu, a nastala před b nebo
    - a je odesláním zprávy jedním procesem, b je příjem této zprávy jiným procesem nebo
    - existuje c tak, že a předchází c a c předchází b
    - nejsou-li a a b v uvedené relaci, jsou souběžné

Lamportovy hodiny (skalární logický čas)

Pokud událost a předchází události b , pak lokální čas procesu P_i odpovídající události a musí být menší než lokální čas procesu P_j odpovídající události b .

Podmínku lze nejjednodušeji splnit zavedením čítače v každém procesu. Čítač bude inkrementován mezi každými dvěma událostmi příslušného procesu P_i . Čítače různých procesů P_i a P_j se budou vzájemně synchronizovat tak, že při každém:

1. odeslání se časové razítko nastaví na hodnotu vlastního časovače
  2. příjmu se nastaví časové razítko příchozí události na maximum z příchozího a vlastního časovače, navíc se synchronizují vlastní hodiny (ne dozadu)
- čítače procesů se inicializují náhodně
  - inicializují-li se shodně - pak úplné uspořádání podle čísel procesů

Vektorový logický čas

- lokální čítač - vektor
  - počet složek jako procesů
  - proces inkrementuje pouze svou položku

Algoritmy výlučného přístupu a výběru

Algoritmy výlučného přístupu

distribuovaný semafor (Lamport)

- proces chce vstoupit do kritické sekce - pošle ostatním požadavek, ostatní pošlou potvrzení

- po vystoupení z kritické sekce se všem pošle zpráva
- zprávy nesou časové známky
- podmínky
  - komunikační kanály tvoří úplný graf
  - zachování pořadí zpráv
- proces si požadavky ukládá do seřazené fronty (podle čas. razítek)
  - je-li jeho záznam na řadě - může do kritické sekce
- $3(n-1)$ zpráv

Ricart - Agarwala

- na každý požadavek na vstup do kritické sekce proces odpoví buď hned nebo odpověď později až po vykonání svého požadavku
- proces může rozhodnout, kterým požadavkům má dát přednost před vlastním
- do $2(n-1)$ zpráv
- modifikace negativní potvrzování
  - v sítích se zaručeným časem doručení
  - rovnou souhlas - mlčení
  - pozdržovací odpověď pouze jednobitová, plná odpověď až jako souhlas
- kde to efektivně dovoluje přenosové médium - broadcast

Carvalho - Roucairol

- udržuje přehled o poskytnutých pověřeních
- do $2(n-1)$ zpráv
- proces může, pokud nebylo starší pověření

Ricart - Agarwala (Token Passing)

- předávání jediného globálního pověření
- registrují se požadavky ostatních

~~* dostane-li proces peška a existuje-li starší žádost - pešek se pošle, jinak proces může vstoupit~~

- Procesy si předávají pověření (TOKEN). Požadují-li prostředek, odešlu REQUEST a čekám na TOKEN. Až jej obdržím mohu vstoupit do kritické sekce. Po vystoupení odešlu dalšímu kdo mě žádal.

Logický kruh - cyklické předávání pověření

Klient / server s distribuovaným výběrem serveru

Algoritmy výběru

Například mám centrální řízení. Otázka, jak zvolit, kdo bude řídit:

- všichni vysílají, dostane-li proces zprávu s vyšším ID, přestane a pošle odpověď s nejvyšším ID, které dostal
  - poslední vysílající, který dostane svoje ID, se stává serverem
  - až $2N^2$ zpráv
- Chang - Roberts
  - modifikace předchozího
  - odesílání zpráv po logickém kruhu
  - $0,5N(N-1)$
- Hirschberg - Sinclair
  - jako Chang - Roberts, ale posílání v obou směrech

Zablokování při sdílení a komunikaci, detekce a prevence

K deadlocku může dojít splněním:

- použití prostředku je výlučné (ne více procesů)
- proces může používat prostředek v době žádosti o jiný
- přidělený prostředek nelze procesu násilně odejmout
- v grafu závislosti může vzniknout cyklus

Sdílení

Lometovy algoritmy - předcházení

- apriorní metoda
- prostředky mají pořadí, procesy o ně mohou žádat jen v tomto pořadí
- požadavky o přidělení se opatřují časovými razítky
- transakce - oblast výpočtu, kde proces může používat 1 nebo více než 1 prostředek (od místa, kde používá první do místa, kde uvolňuje poslední)
- vstup do transakce - potenciální žádost o prostředky
- takový vstup může být odepřen
- rozhoduje buď server nebo si každý proces vede lokální graf, musí se zabránit cyklům (silnější - méně efektivní využití prostředků)
- jinak: Rozdělení na úseky, ve kterých je vyžadováno sdílených prostředků a ve kterých ne. Každý proces před vstupem do kritické sekce předběžně žádá o přidělení. Na jednom z procesů se vše registruje a vytváří předběžný graf závislosti. Jestliže by se v něm po přidělení objevil cyklus není prostředek přidělen.

Detekce a zotavení

- aposteriorní - optimistické
- proces musí být schopen vrátit svůj výpočet před začátek transakce
- při detekci deadlocku se jeden proces vybere jako oběť - jeho výpočet se vrátí
- požadavky se opět opatřují časovými razítky
- jedna možnost - má-li mladší transakce již přiděleno a starší chce - starší je pozastavena do uvolnění prostředku, jinak ukončíme žádající transakci
- alternativa - starší transakce nikdy nečeká (mladší ano), mladší může být ukončena, má-li již přiděleno

Komunikace

- závislost - čekání na zprávu
- pasivní proces - čeká na zprávu, aktivní - nečeká
- množina procesů, od kterých proces čeká zprávu - množina závislosti

Zablokování na množině procesů:

- každý proces je pasivní
- pro množinu závislostí platí, že je podmnožinou uvažovaných (všech) procesů

Chandy - Misra - Hass

- zjištění, zda je proces součástí množiny zablokovaných
- test - začíná žádostí
- pokud libovolný proces je pasivní a tuto žádost ještě nedostal, rozešle ji
- dostane-li odesílatel stejný počet zpráv jako je procesů - zablokování

Detekce ukončení výpočtu

Dijkstra-Scholten

- eviduje rozdíly mezi odeslanými / očekávanými a přijatými požadavky a odpověďmi
- z kořenového uzlu je odeslán požadavek na ukončení výpočtu

- dostane-li startovní uzel všechny očekávané odpovědi na testovací zprávu - konec

Dijkstra - Feijen - Van Gasteren

- proces, který je první v rámci uspořádání a už skončil, pošle bílou zprávu
- proces, který dostane bílou zprávu a neskončil, pošle černou, pokud už skončil, bílou zprávu
- dostane-li pův. proc. zpět bílou - konec výpočtu
- proces čekající na bílého peška nesmí poslat žádnou zprávu, kterou by mohl někoho zaúkolovat, dokud odpověď nepříjde. V opačném případě, byť by přišel bílý pešek, není platný.

Misra

- logický kruh nahrazuje cyklem obsahujícím všechny komunikační hrany

-
- Stránka byla naposledy editována v 23:51, 7. 2. 2007.
-